

گزارش حمله به
زیرساخت رایانش ابری آروان
در دیتاسنتر IR-THR-AT1

خط زمانی واقعه و اقدامات	۴
گزارش فنی از بازیابی کلاستر ذخیره‌سازی	۱۶
گزارش کالبدشکافی حمله	۱۸
اقدامات پیش‌گیرانه و رو به آینده‌ی ابر آروان	۳۸

در روزهای پایانی اسفند ۱۳۹۹ زیرساخت رایانش ابری آروان در دیتاسنتر IR-THR-AT1 با حملات سایبری مواجه شد که هدف از آن‌ها تخریب و حذف اطلاعات مشتریان بود.

در این حملات، فعالیت سایر محصولات ابر آروان شامل DNS، CDN، ویدیو پلتفرم، فضای ذخیره‌سازی ابری، هم‌چنین رایانش ابری در سایر دیتاسنترهای آروان بدون مشکل بود اما در حدود ۱۶ درصد از مشتریان غیررایگان آروان که از دیتاسنتر IR-THR-AT1 استفاده می‌کردند، از این حملات متاثر شدند.

نشانه‌هایی از این حملات در روزهای یک‌شنبه و دوشنبه ۲۴ و ۲۵ اسفند دیده و منجر به بروز اختلالات محدودی شد اما با آغاز حملات گسترده و متفاوت در شامگاه سه‌شنبه و آسیب‌رسانی به دیتای مشتریان در این دیتاسنتر، تمام دسترسی‌ها را به منظور جلوگیری از پیش‌روی آسیب‌رسانی قطع کردیم.

در این حمله، آن گروهی از مشتریان دچار مشکل اساسی شدند که از داده‌های خود نسخه پشتیبان نداشتند، یا معماری آن‌ها به شکل ابرزی^۱ نبود و به شکل Multi Availability Zone طراحی نشده بودند.

با توجه به نوع ذخیره‌سازی اطلاعات در رایانش ابری آروان، در این حمله هکر هیچ‌گونه دسترسی به دیتای مشتریان ابر آروان پیدا نکرد و تنها موفق به آسیب زدن به اطلاعات و پاک کردن بخشی از آن شد.

در این‌جا باید از نظرات و راهنمایی‌های دوستان متخصص‌مان در کشور که حتی برخی از آنان در شرکت‌های رقیب ابر آروان فعالیت دارند، هم‌چنین تیم‌های خارجی از کشورهای آلمان و ترکیه و نمایندگان‌شان تشکر کنیم؛ که با تجربه‌ها و توصیه‌هایشان در مسیر حل مساله با ما همراه بودند.

---

^۱Cloud Native

خط زمانی واقعه
و اقدامات

یکشنبه ۲۴ اسفند

آغاز رویداد^۲

ساعت ۱۱:۳۳ یکشنبه شب، یک رویداد غیرعادی روی دو سویچ در یک VPC در دیتاسنتر IR-THR-AT1 ابر آروان مشاهده شد. برآورد اولیه تیم فنی اشکال سخت‌افزاری بود که با بازیابی سویچ‌ها این اشکال رفع شد.

دوشنبه ۲۵ اسفند

شناسایی امکان حمله‌ی سایبری

در ساعت ۴ صبح دوشنبه، دوباره اختلال روی سویچ‌های IR-THR-AT1 اتفاق افتاد. به دلیل تکرار الگو، احتمال حمله‌ی سایبری داده شد.

از این زمان تا ساعت ۷ صبح روز بعد، تیم‌های ابر آروان روی موضوع کار کردند و در چند ساعت اول موفق شدند سیستم را به حالت طبیعی برگردانند.

سپس برای جلوگیری از حمله‌ی احتمالی، تغییراتی در شبکه‌ی مدیریتی دیتاسنترهای IR-THR-AT1 و IR-THR-AT1 و NL-AMS-SR1 و MN1 داده شد، اما کارشناسانی که به دیتاسنتر IR-THR-AT1 اعزام شده بودند به دلیل خستگی، در اعمال تغییرات در شبکه‌ی این دیتاسنتر دچار اشتباه شدند و فقط بخشی از تغییرات را اعمال کردند.

حمله‌ی گسترده و آسیب‌رسانی به دیتای مشتریان

در حالی که تیم‌های امنیتی به هر دو دیتاسنتر برای بررسی دقیق اعزام شده بودند در ساعت ۵:۳۰ عصر به شکل ناگهانی از طریق همان بخشی از شبکه‌ی مدیریتی که هم‌چنان فعال بود، دیتاسنتر IR-THR-AT1 مورد حمله قرار گرفت.

این حملات ساعت ۸ شب با حجم بسیار بالایی ادامه پیدا کرد و تعدادی از سرورهای ذخیره‌سازی و پردازشی با هدف حذف اطلاعات و از کار انداختن سرویس مورد حمله قرار گرفتند.

با آغاز آسیب‌رسانی به دیتای مشتریان، تمام دسترسی‌ها به این دیتاسنتر قطع شد تا از توسعه‌ی آسیب‌رسانی جلوگیری شود؛ بلافاصله اینترنت و شبکه‌ی مدیریتی، هر دو به شکل کامل قطع و علاوه بر کارشناسان امنیتی، کارشناسان و اعضای تیم فنی به محل دیتاسنتر اعزام شدند تا بدون نیاز به دسترسی از راه دور - که ریسک گسترش یا تکرار حمله را افزایش می‌داد - به بررسی موضوع بپردازند.

ابر آروان برای حفظ پایداری، از هر داده (آبجکت) سه نسخه‌ی مختلف در سه دیسک متفاوت در داخل سه سرور مختلف نگهداری می‌کند، تا اگر یک یا چند دیسک یا حتی یک یا چند سرور از دسترس خارج شوند، به داده‌ها آسیبی وارد نشود. اما در حمله‌ی اتفاق افتاده، به شکل هم‌زمان تعداد بالایی سرور مورد آسیب قرار گرفتند، این موضوع سبب شد، علاوه بر حذف حدود ۱۰۰ ترابایت از یک پتابایت اطلاعات این دیتاسنتر، برخی اطلاعات، هر ۳ نسخه‌ی خود را از دست بدهند.

در تحلیل اولیه مشخص شد که از مجموع بیش از ۹۷ درصد اطلاعات، حداقل یک نسخه از اطلاعات وجود دارد. اما به دلیل توزیع‌شدگی سه درصد اطلاعات حذف شده در تمام کلاستر، زیرساخت ذخیره‌سازی در ریسک از دست رفتن کل اطلاعات قرار گرفت.

تشکیل کمیته‌ی بحران

بلافاصله با تشکیل تیم بحران درصدد حل مشکل و هم‌زمان اطلاع‌رسانی به کاربران برآمدیم. در کنار تیم‌های پشتیبانی، مشتریان و اطلاع‌رسانی، در این مرحله، چهار تیم فنی شکل گرفت:

- **تیم یک:** مسوول مراقبت از دیتاستر IR-THR-MN1 برای پیش‌گیری از رویداد مشابه
- **تیم دو:** کار متمرکز روی زیرساخت ذخیره‌سازی دیتاستر IR-THR-AT1 برای برگرداندن ۱۰۰ ترابایت اطلاعات و پایدارسازی کلاستر ذخیره‌سازی
- **تیم سه:** کار متمرکز روی کل زیرساخت رایانش ابری در IR-THR-AT1 تا به‌محض رفع اشکال فضای ذخیره‌سازی، سرویس دوباره به مدار برگردد.
- **تیم چهار:** مسوول کالبدشکافی^۳ و ایمن‌سازی^۴

با پیش‌بینی آسیب به دیتای کاربران و زمان‌بر بودن بازگشت سرویس، از کاربران خواسته شد برنامه‌ریزی Disaster Recovery خود را فعال کنند تا با استفاده از نسخه‌ی پشتیبان خود در سایر دیتاسترهای آروان یا دیگر فراهم‌کنندگان زیرساخت، سرویس خود را مجدد راه‌اندازی و از وارد شدن خسارت به سرویس خود جلوگیری کنند.

به‌رغم تاکید به «پشتیبان‌گیری اطلاعات حیاتی از سوی مشتری» در متن «شروط فنی استفاده از خدمات زیرساخت رایانش ابری آروان»^۵، بسیاری از کاربران با آروان تماس گرفته و اعلام کردند که نسخه‌ی پشتیبانی در دست ندارند.

بازگشت اطلاعات

پس از حدود ۳۰ ساعت کار پیوسته، با فیکس کردن و یکپارچه سازی داده در سطح کلاستر، امکان دسترسی به اطلاعات در ساعت ۱۰:۳۰ صبح چهارشنبه فراهم شد. در این زمان حدود ۹۷.۳ درصد از اطلاعات برگردانده شده بود. از این نقطه، پیچیدگی جدیدی به بحران اضافه شد چون آسیب و اختلال آن سه درصد اطلاعات می توانست سبب از بین رفتن کل کلاستر و بازیابی ناموفق شود. از این زمان، تیم بر اصلاح یکپارچگی داده متمرکز شد تا کلاستر بالا بیاید.

• **مشکل نخست:** باید دقت شود که این سه درصد دیتای از دست رفته، مربوط به سه درصد از مشتریان نبود بلکه سه درصد از تمام اطلاعات تمام مشتریان این دیتاسنتر است؛ پس احتمال اکثریت مشتریان بخش ناچیزی از اطلاعاتشان آسیب دیده بود. از طرفی گاهی این بخش ناچیز ممکن است با اثرگذاری بر پارتیشن بوت مانع بالا آمدن ابرک شده یا با ایجاد مشکل در پارتیشن سیستم، کار سیستم عامل را با اختلال مواجه کند یا با قرار گرفتن در پایگاه داده کاربر، آن را از کارکرد عادی بازدارد.

• **مشکل دوم:** به طور کلی قطع ناگهانی سیستم عاملها از زیرساخت ذخیره سازی سبب از دست رفتن اطلاعات در حال ذخیره سازی روی دیسک و افزایش احتمال آسیب دیدگی می شود.

حل مشکلات در بازیابی و بازکردن دسترسی مشتریان / سطح آسیب به سرورهای ابری

تا ساعت ۴ صبح روز پنج‌شنبه دو مشکل گفته شده تقریباً حل شدند؛ کلاستر بالا آمد و تیم‌های دیگر هم کارشان تمام شده بود. از این ساعت، به‌مرور دسترسی مشتریان به سرورهای ابری باز شد.

متأسفانه با بازشدن دسترسی به پاپ‌سایت و بررسی دقیق‌تر وضعیت ابرک‌ها مشخص شد حذف کم‌تر از سه درصد از اطلاعات کل دیتاست، سبب تاثیرگذاری روی بخش گسترده‌ای از سرورهای ابری شده است.

میزان سکتورهای آسیب‌دیده در Block Storage متصل به ابرک، هم‌چنین نوع فایل‌سیستم، سیستم‌عامل و پایگاه داده‌ها سبب می‌شد که سطح آسیب‌پذیری برای مشتریان مختلف طیف گسترده‌ای داشته باشد.

در چنین موقعیتی، هر کدام از سیستم‌عامل‌ها رفتار متفاوتی دارند، از بین سیستم‌عامل‌های ویندوز و نسخ مختلف لینوکس و فایل‌سیستم‌هایشان، برخی ساده‌تر و برخی با سختی بیش‌تر بازیابی می‌شوند. هم‌زمان با به‌کارگیری روش‌های بازیابی سیستم‌عامل‌ها، مقاله‌ی آموزشی آن‌ها نیز منتشر و به‌مرور تکمیل شد.

در میان فایل‌سیستم‌های مشتریان ابر آروان، EXT4 سازگارتر و XFS و NTFS آسیب‌پذیرتر بودند.

در این زمان، بخشی از ابرک‌ها بدون هیچ اقدامی بدون مشکل قابل استفاده بودند، بخش دیگری با Reboot و درنهایت ترمیم boot loader به مرحله‌ی استفاده می‌رسیدند و برخی نیاز به ترمیم فایل‌سیستم یا بازیابی‌های پیشرفته‌تر داشتند.

افزایش ۴ برابری ظرفیت تیم پشتیبانی به ۸۰ نفر

از ظهر روز چهارشنبه، تمام خطوط تلفنی ابر آروان و تمام ظرفیت تیم پشتیبانی برای پاسخ‌گویی به مشتریان به‌کار گرفته شده بودند. با بازگشایی دسترسی کاربران در صبح روز پنج‌شنبه، ظرفیت تیم پشتیبانی با حمایت تیم‌های فنی و تیم‌های کوچ ابری، چهار برابر شد. مشتریان فعال ابر آروان در دیتاسنتر IR-THR-AT1 در حدود ۷۰۰۰ سرور ابری داشتند که تا روز پنج‌شنبه تعداد ۱۱۰۰ سرور ابری از سوی مشتریان برای بررسی به تیم‌های فنی ابر آروان ارجاع شدند. به‌رغم افزایش ظرفیت و پاسخ‌گویی ۲۴ ساعته، حجم بالای مشتریان نیازمند کمک سبب شد فرآیند پاسخ‌گویی و حل مساله‌ی آنان با کندی همراه باشد. در ادامه مشکلات پیش‌آمده در کلاستر در مقطعی، فرآیند بازیابی را متوقف کرد.

ادامه‌ی پنج‌شنبه

پرداخت جبران خدمات تعهد شده^۶ به تمام مشتریان زیان‌دیده با فرض حل مشکلات / فراهم آوردن زیرساخت رایگان فضای ذخیره‌سازی ابری برای تسهیل فرآیند پشتیبان‌گیری کاربران

با تصور پایداری کلاستر ذخیره‌سازی در روز پنج‌شنبه، مدت زمان در دسترس نبودن سرویس به نسبت هزینه‌ی ماهانه‌ی هر یک از مشتریان محاسبه و مبلغی بالاتر از سقف جبران خدمات تعهد شده، به کیف پول کاربران واریز شد.

به‌علاوه مبلغی که در روزهای قطعی از کیف پول کاربران کم شده بود نیز به حساب آنان برگردانده شد. هم‌چنین فضای ذخیره‌سازی ابری (تا سقف ۱۰ ترابایت) تا پایان فروردین ۱۴۰۰ به شکل رایگان در اختیار تمام مشتریان دیتاسنتر 1-AT-THR-IR ابرآروان قرار گرفت تا در فرآیند پشتیبان‌گیری با مشکل فضای ذخیره‌سازی مواجه نباشند. قرارداد جبران خدمات تعهد شده^۷ برای جبران در دسترس نبودن زیرساخت است که سطح و میزان پوشش آن در شرایط استفاده و قراردادهای ابرآروان آمده است.

متأسفانه روند روزهای آتی مشخص کرد که کلاستر ذخیره‌سازی با مشکلاتی همراه بوده و هنوز برای استفاده مشتریان آماده نیست.

۶. Service Level Agreement (SLA)

۷. <https://www.arvancloud.com/fa/sla>

جمعه ۲۹ اسفند

حجم درخواست بسیار بالای کاربران همزمان برای بازیابی اطلاعات و بروز مشکلات زیرساختی

روز جمعه، همزمان حجم بالایی از کاربران برای درست کردن فایل سیستم یا پشتیبان‌گیری دیتا مشغول به کار شدند. به دلیل مشکلات پیش‌آمده و ریکاور کردن کلاستر ذخیره‌سازی در یک فشار زمانی کوتاه، کلاستر موفق به تهیه‌ی سه نسخه از تمام داده‌ها نشده بود، هم‌چنین برای ساخت ابرک‌های جدید برای انتقال اطلاعات روی آن‌ها نیاز به فضای بیش‌تری بود و در نتیجه باید ظرفیت کلاستری که به‌سختی آسیب‌دیده بود افزایش پیدا می‌کرد. برای رفع این مشکل، به میزان ۴۰۰ ترابایت دیسک به کلاستر اضافه شد. تزریق منابع جدید، یعنی وزن‌دهی دوباره‌ی دیسک‌ها^۸ که سبب درگیری شدید زیرساخت و قفل شدن کلاستر شد. به همین دلیل، در روز ۲۹ اسفند، وضعیت بحرانی‌تر شد. در این مقطع چند متخصص باتجربه‌ی ایرانی برای انتقال تجربه، در کنار تیم ابر آروان قرار گرفتند، اما هم‌چنان بهبودی در وضعیت کلاستر ایجاد نشد.

شنبه ۳۰ اسفند و یک‌شنبه ۱ فروردین

کمک تیم‌های آلمانی و ترک و تداوم وضعیت کلاستر

در روزهای شنبه و یک‌شنبه، تلاش برای بهبود زیرساخت به‌منظور انجام سریع‌تر بازیابی در حال انجام بود، با توجه به این‌که پارامترهای مختلفی از جمله زیرساخت شبکه، پارامترهای سیستم‌عامل و پیکربندی زیرساخت ذخیره‌سازی به‌طور مشترک نیازمند تغییر و بهبودسازی بودند، فرآیند بازیابی سرورهای ابری متوقف و تمام تمرکز روی بهبود زیرساخت گذاشته شد.

در این مرحله با توجه به حجم بسیار بالای بازیابی و فشار روی کلاستر و عدم تاثیرگذاری پیکربندی‌های انجام شده از تیم‌های متخصص آلمانی و ترک برای کمک استفاده شد که اقدامات آنان نیز تاثیر چشم‌گیری در بهبود وضعیت نداشت.

دوشنبه ۲ فروردین

تلاش برای رفع مشکل کلاستر از طریق رفع اشکال نرم‌افزاری و اقدامات اولیه برای راه‌اندازی کلاستر جدید

به‌طور خلاصه مشکل اصلی کلاستر ذخیره‌سازی تاثیر تسلسل دو مشکل ReMirroring–Storm و یک Memory Leak در لایه‌ی نرم‌افزاری Ceph در شرایط خاص بود که هم‌افزایی آن‌ها سبب به اغما رفتن کلاستر می‌شد. پس از تلاش‌های ناموفق تیم ذخیره‌سازی آروان، هم‌چنین بی‌نتیجه ماندن نظرات مشاوران داخلی و خارجی، تیم System Development آروان تلاش کرد با Patch کردن نرم‌افزاری و هم‌زمان افزایش منابع، مشکل را حل کنند.

چهارشنبه ۴ فروردین

تداوم احیای کلاستر

با انجام مجموعه پیکربندی‌های جدید، وضعیت کلاستر ذخیره‌سازی به آرامی رو به بهبود رفت. فرآیند Patch نرم‌افزاری نتیجه درخور توجهی در برداشت و از دستور کار خارج شد.

جمعه ۶ فروردین

احیای کلاستر

از صبح جمعه وضعیت کلاستر ذخیره‌سازی پایدار شد و در نتیجه بالا آوردن کلاستر جدید نیز از دستور کار خارج شد. با پایدارسازی کلاستر، بازیابی سرورهای ابری مشتریان با افزایش تعداد نفرات تیم‌های پشتیبانی و فنی به ۱۰۵ نفر از سر گرفته شد.

یکشنبه ۸ فروردین

سه ماه استفاده‌ی رایگان رایانش ابری و فضای ذخیره‌سازی برای تمام مشتریان آسیب‌دیده

ابر آروان با انتشار خبر^۹ و ارسال ایمیل به آگاهی مشتریان رساند که تا پایان بهار ۱۴۰۰ استفاده از محصول رایانش ابری و فضای ذخیره‌سازی ابری خود را برای تمام مشتریانی که در جریان حملات پایان سال به زیرساخت پردازش ابری در دیتاسنتر IR-THR-AT1 آسیب دیده‌اند، رایگان کرده است. با توجه به تفاوت میزان مصرف هر مشتری، هزینه‌ی سه ماه بهار براساس مصرف اسفند ۹۹ این مشتریان محاسبه شد و به‌مرور و به‌شکل خودکار، به حساب کاربری آنان اضافه شد. هم‌چنین به‌منظور تسهیل فرآیند پشتیبان‌گیری برای تمام مشتریان آسیب‌دیده، محصول فضای ذخیره‌سازی ابری تا پایان بهار امسال تا سقف ۱۰ ترابایت برای هر مشتری و بدون محدودیت ترافیک، رایگان شد. برخی از مشتریان ابر آروان در مراحل مختلفی که امکان دسترسی به سرورهای‌شان فراهم شده بود، اقدام به جابه‌جایی سرورها به سایر دیتاسنترهای ابر آروان یا سایر فراهم‌کنندگان زیرساخت کرده بودند که این دو امکان شامل این دسته از مشتریان هم شده است.

۹. <https://nc.io/at3m>

پنج‌شنبه ۱۲ فروردین

پایان بررسی تمام ابرک‌ها

با تداوم پشتیبانی و بازیابی سرویس مشتریان، تا روز پنج‌شنبه، تمامی ابرک‌های موجود در دیتاسنتر IR-THR-AT1 که قابلیت بررسی سیستمی را داشتند، مورد بررسی اولیه قرار گرفتند. از این میان سیستم‌عامل ۸۳.۹ درصد بدون مشکل بود یا مشکل آن به‌کمک تیم‌های فنی برطرف شد. همچنین ۹.۷ درصد ابرک‌های بررسی شده در دستور کار برای مرحله دوم بازرسی و بازیابی قرار گرفتند. متأسفانه امکان بازیابی ۶.۴ درصد از ابرک‌ها وجود نداشت که تلاش شد دیتای این ابرک‌ها به ابرک جدید منتقل شود.

نگاه کلی به آمار پشتیبانی
در این بازه‌ی زمانی

افزایش دوباره‌ی تیم پشتیبانی	افزایش ۴ برابری تیم پشتیبانی	تیم پشتیبانی اولیه
۱۰۵ نفر	۸۰ نفر	۲۰ نفر

تماس تلفنی	پاسخ‌گویی به تیکت
۸۳۰۰	۳۶۰۰

۷۰۰۰ ایرک بررسی شده

گزارش فنی
از پایدارسازی کلاستر ذخیره‌سازی
و رفع مشکلات ثانویه

چند روز پس از بازیابی اولیه‌ی کلاستر ذخیره‌سازی، مشکلات ثانویه این کلاستر سبب شد روند بازیابی ابرک‌ها با وقفه و اختلال چند روزه‌ای مواجه شود. در این بخش به توضیح این مشکل و راه‌حل‌های تیم فنی آروان می‌پردازیم.

حجم درخواست بسیار بالای کاربران هم‌زمان برای بازیابی اطلاعات و بروز مشکلات زیرساختی

روز جمعه ۲۹ اسفند ۱۳۹۹، هم‌زمان حجم بالایی از کاربران برای درست کردن فایل سیستم یا پشتیبان‌گیری دیتا مشغول به کار شدند. به دلیل مشکلات پیش‌آمده و ریکاور کردن کلاستر ذخیره‌سازی در یک فشار زمانی کوتاه، کلاستر موفق به تهیه‌ی سه نسخه از تمام داده‌ها نشده بود، هم‌چنین برای ساخت ابرک‌های جدید برای انتقال اطلاعات روی آن نیاز به فضای بیش‌تری بود و در نتیجه باید ظرفیت کلاستری که به‌سختی آسیب‌دیده بود نیز افزایش پیدا می‌کرد. برای رفع این مشکل، به میزان ۴۰۰ ترابایت دیسک به کلاستر اضافه شد.

تزریق منابع جدید، یعنی وزن‌دهی دوباره‌ی دیسک‌ها (Rebalance) که سبب درگیری شدید زیرساخت و قفل شدن کلاستر می‌شود. به همین دلیل، در این روز، وضعیت بحرانی‌تر شد.

به‌طور خلاصه مشکل اصلی کلاستر ذخیره‌سازی تاثیر تسلسل دو مشکل ReMirroring-Storm و یک Memory Leak در لایه‌ی نرم‌افزاری Ceph در شرایط خاص بود که هم‌افزایی آن‌ها سبب به اغما رفتن کلاستر می‌شد. تعداد بالایی از Placement group‌های کلاستر ذخیره‌سازی در حالت خطا قرار گرفتند و میزان سرعت نوشتن و خواندن اطلاعات از سوی کاربران (ابرک‌ها) کاهش و به عدد صفر نزدیک شد.

کلاستر در چنین موقعیتی و در هنگامی که در حالت ریکاور برای اصلاح وضعیت PG‌ها قرار می‌گرفت، به دلایلی که گفته شد با flap شدن OSD‌ها (سرویس‌های نگهدارنده‌ی اطلاعات) دوباره سبب به اغما رفتن کلاستر و شروع دوباره‌ی یک چرخه معیوب می‌شدند.

برای حل مشکل در طول چهار شبانه‌روز، مجموعه اقدامات بسیاری انجام و در نهایت منجر به احیای کلاستر شد. در ادامه برخی از اقدامات فنی ابر آروان برای حل این مشکل را شرح داده‌ایم.

ابعاد کلاستر

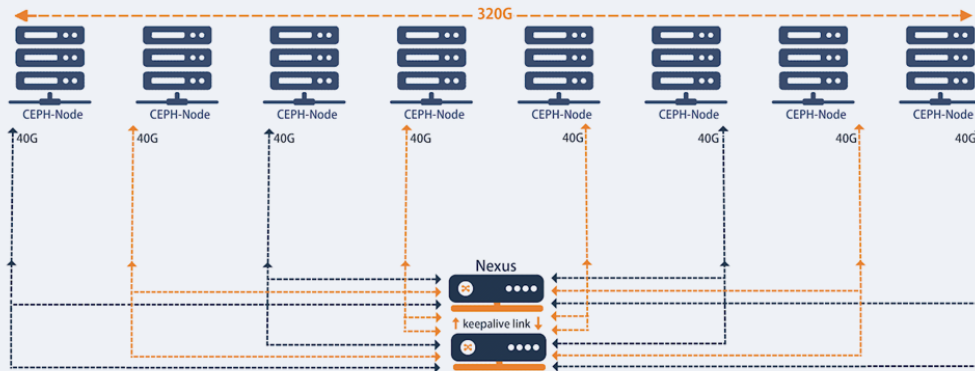
کلاستر ذخیره‌سازی ابر آروان در دی‌تاسنتر IR-THR-AT1 در شهریور ۱۳۹۶ ایجاد شده است. این کلاستر در طول این سال‌ها بهبود و به‌روز رسانی شده و در نهایت با عملکرد مقبولی در حال سرویس‌دهی به کاربران بوده است. زیرساخت‌های شبکه، تنظیمات سیستم‌عامل و تنظیمات کلاستر در وضعیت مناسبی بوده است، اما زمانی که کلاستری با این ابعاد - با ظرفیت ۱.۵ پتابایت و از دسترس خارج شدن حدود ۱۰۰ ترابایت اطلاعات به شکل ناگهانی - با مشکل مواجه می‌شود، زمان بسیاری برای رفع مشکل و پایداری مجدد کلاستر نیاز است. مشکلی اصلی تیم ابر آروان، فشردگی بسیار بالای زمانی و تلاش برای حل مشکلات در کوتاه‌ترین زمان ممکن بوده است.

ارتقای زیرساخت شبکه و ارتقای منابع

در نخستین اقدام RAM تمام سرورهای کلاستر ذخیره‌سازی شامل MON, MGR, OSD از 128GB به 384GB ارتقا پیدا کرد. موضوعی که می‌توان گفت تأثیری اندک روی وضعیت عمومی کلاستر گذاشت. در واقع OSDها به حافظه‌ی بیش‌تر نیاز نداشتند، آن‌ها فقط به هنگام اختلال (Memory Leak) شروع به مصرف بیش‌تر می‌کردند و در کم‌تر از چند ثانیه تمام Memory موجود را هم اشغال می‌کردند.

گام بعدی بهینه‌سازی و بهبود زیرساخت‌های شبکه بود، تا تمام نودها بتوانند در بهترین وضعیت ممکن با یک‌دیگر ارتباط برقرار کنند. ارتباط OSDها برای ریکاور کردن، سه حالت مختلف را پوشش می‌دهد؛ ارتباط بین OSDهای داخل یک سرور، ارتباط بین OSDها بین دو سرور مختلف متصل به یک سویچ و در نهایت ارتباط بین OSDها بین سویچ‌های مختلف که از طریق VPC به یک‌دیگر متصل شده‌اند.

در این بخش ارتباط بین سرورها از 10gbps به 20gbps ارتقا یافت هم‌چنین ارتباط سویچ‌های VPC از 60gbps به 80gbps افزایش پیدا کرد. (ارتباط بین سرورها در طراحی کلاسترهای جدید ابر آروان به شکل پیش‌فرض 40gbps و ارتباطات آپلینک بین سویچ‌ها 200gbps است)

یکی از نکات بسیار مهم در این وضعیت، شناسایی، تمرکز و کاهش TCP Retransmission در شبکه‌ی سرورهای کلاستر ذخیره‌سازی است.

به کمک دستورهای netstat و sar می‌توان وضعیت TCP Retransmission در شبکه را مشاهده کرد، همچنین می‌توان هم‌زمان به کمک IPERF3 یا راهکارهای مشابه، بار شبکه را در حالت پیش‌بینیه قرار داد و مجدد وضعیت را مورد بررسی قرار داد:

```
$ netstat -s | grep retransmitted
184042627 segments retransmitted
```

```
$ sar -n ETCP1
```

```
12:50:44 PM atmpf/s estres/s retrans/s isegerr/s orsts/s
```

```
12:50:46 PM 0.00 0.00 189.00 0.00 2.00
```

```
12:50:47 PM 0.00 0.00 61.00 0.00 2.00
```

```
12:50:48 PM 0.00 0.00 12.00 0.00 0.00
```

```
12:50:49 PM 0.00 1.00 67.00 0.00 0.00
```

```
$ iperf3 -c [destination] -P 20 -t 100
```

```
SENDER START
```

```
Connecting to host [destination], port 5201
```

```
[ 15] local LOCAL port 37535 connected to REMOTE port 5208
```

```
[ 4] 7.00-8.00 sec 111 MBytes 932 Mbits/sec 0 588 KBytes
```

```
[ 6] 7.00-8.00 sec 112 MBytes 937 Mbits/sec 0 506 KBytes
```

```
[ 8] 7.00-8.00 sec 112 MBytes 935 Mbits/sec 0 539 KBytes
```

```
[10] 7.00-8.00 sec 111 MBytes 926 Mbits/sec 0 489 KBytes
```

```
[12] 7.00-8.00 sec 111 MBytes 930 Mbits/sec 0 471 KBytes
```

```
[14] 7.00-8.00 sec 110 MBytes 923 Mbits/sec 0 587 KBytes
```

```
[16] 7.00-8.00 sec 111 MBytes 930 Mbits/sec 0 574 KBytes
```

```
[18] 7.00-8.00 sec 111 MBytes 934 Mbits/sec 0 564 KBytes
```

```
[20] 7.00-8.00 sec 111 MBytes 934 Mbits/sec 0 419 KBytes
```

```
[22] 7.00-8.00 sec 111 MBytes 929 Mbits/sec 0 303 KBytes
```

```
[24] 7.00-8.00 sec 111 MBytes 927 Mbits/sec 0 404 KBytes
```

```
[26] 7.00-8.00 sec 111 MBytes 932 Mbits/sec 0 327 KBytes
```

```
[ 28] 7.00-8.00 sec 111 MBytes 929 Mbits/sec 0 380 KBytes
[ 30] 7.00-8.00 sec 111 MBytes 928 Mbits/sec 0 380 KBytes
[ 32] 7.00-8.00 sec 111 MBytes 930 Mbits/sec 0 409 KBytes
[ 34] 7.00-8.00 sec 111 MBytes 931 Mbits/sec 0 344 KBytes
[ 36] 7.00-8.00 sec 112 MBytes 935 Mbits/sec 0 448 KBytes
[ 38] 7.00-8.00 sec 110 MBytes 926 Mbits/sec 0 444 KBytes
[ 40] 7.00-8.00 sec 110 MBytes 926 Mbits/sec 0 529 KBytes
[ 42] 7.00-8.00 sec 111 MBytes 929 Mbits/sec 0 458 KBytes
[SUM] 7.00-8.00 sec 2.17 GBytes 18.6 Gbits/sec 0
```

معمولن در توصیه‌های مربوط به بهبود و کاهش TCP Retransmission پیشنهاد می‌شود، کیفیت ارتباطات فیزیکی، فیبر و SFP مورد توجه قرار بگیرد، اما در موقعیت ابر آروان، مشکل از این بخش‌ها نبود و دو اصلاح مهم کمک کرد که TCP Retransmission کاهش یابد. در مجموع باید تلاش کرد همواره این عدد کم‌تر از ۳ درصد از کل پکت‌های رد و بدل شده در واحد ثانیه باشد.

این دو اصلاح، یکی به‌روزرسانی firmware کارت‌های شبکه و مورد مهم‌تر خاموش کردن فرآیند checksum روی کارت شبکه در هنگام ارسال و دریافت ترافیک بود:

<https://www.kernel.org/doc/html/latest/networking/checksum-offloads.html>

```
$ ethtool --offload eth0 rx off tx off
Actual changes:
rx-checksumming: off
tx-checksumming: off
  tx-checksum-ipv4: off
  tx-checksum-ipv6: off
tcp-segmentation-offload: off
  tx-tcp-segmentation: off [requested on]
  tx-tcp6-segmentation: off [requested on]
```

بهبود تنظیمات کلاستر Ceph

بخش مهمی از اقدامات انجام شده تلاش برای بهینه‌سازی تنظیمات Ceph و تغییر گام‌به‌گام متغیرها در لحظات مختلف و با توجه به شرایط مختلف بود.

همان‌طور که توضیح داده شد برای پایدار شدن کلاستر Ceph و اصلاح وضعیت PGها که منجر به پایداری دسترسی به اطلاعات می‌شود، کلاستر باید در وضعیت ریکاور قرار می‌گرفت، اما مشکل اصلی زمانی رخ می‌داد که چند دقیقه پس از قرار گرفتن کلاستر در وضعیت ریکاور، OSDها شروع به down و up شدن می‌کردند و این OSD flapها مهم‌ترین عامل ناپایداری و عدم بهبود وضعیت PGها و Objectها بودند. این چرخه‌ی معیوب همواره ادامه داشت و کلاستر نمی‌توانست مقاصد مطمئن و پایداری برای دسترسی به اطلاعات و ایجاد یک نقشه‌ی مطمئن از وضعیت PGها و Objectها را در خود بسازد.

با توجه به این‌که این اتفاق پس از رفتن به حالت ریکاور اتفاق می‌افتاد، نخستین حدس ما در دامنه‌ی سرویس Ceph، بالا بودن مقدار op/s و اعداد پیش‌فرض ریکاور بود. ما حدس زدیم با توجه به این‌که کلاستر تغییرات کلانی در وضعیت PGها و OSDهای خود دیده است، شاید یکی از پارامترهای مربوط به مقدار backfilling یا recovery بالاست که منجر به exhaust شدن OSDها و restart شدنشان می‌شود. به سرعت از این موضوع اطمینان پیدا کردیم و دوباره تمامی این اعداد را در حالت کم و پایین قرار دادیم:

```
osd_max_backfills 1
osd_recovery_max_active 1
osd_recovery_max_single_start 1
osd_recovery_op_priority 10
```

پس از اطمینان از این موضوع، دقت و تمرکز را روی اعداد recovery گذاشتیم تا بینیم op/s و recovery throughput روی مقدار کمی باشد. خروجی ceph -s هم‌این موضوع را به ما نشان می‌داد. op/s و سرعت بازیابی بسیار پایین آماده بود اما ارتباطی با کم کردن فشار روی OSDها و Flap شدنشان نداشت.

```
recovery: 11MiB/s, 14keys/s, 2objects/s
```


در این موقعیت سعی کردیم با بررسی OSD هایی که در این مدت Flap شدند، تلاش کنیم ببینیم آیا می‌توانیم به یک الگوی خاص و مشخص برسیم؟ در این باره، موارد مختلف را بررسی کردیم؛ پراکندگی این OSD ها محدود به سرورهای خاص نمی‌شد، هیچ ارتباطی بین درصد utilization این OSD ها و نسبت Flap شدن‌شان وجود نداشت ...9

سعی کردیم رفتار یک OSD خاص را هدف قرار دهیم و آن را به‌طور دقیق بررسی کنیم.

```
$ sudo docker stats |grep ceph_osd_219
177fb403b141 ceph_osd_219 26.95% 3.591GiB / 377.8GiB
177fb403b141 ceph_osd_219 28.12% 4.139GiB / 377.8GiB
177fb403b141 ceph_osd_219 29.30% 4.984GiB / 377.8GiB
...
177fb403b141 ceph_osd_219 55.22% 23.019GiB / 377.8GiB
177fb403b141 ceph_osd_219 57.38% 24.291GiB / 377.8GiB
177fb403b141 ceph_osd_219 59.18% 25.739GiB / 377.8GiB
177fb403b141 ceph_osd_219 52.13% 26.304GiB / 377.8GiB
...
177fb403b141 ceph_osd_219 66.72% 101.481GiB / 377.8GiB
177fb403b141 ceph_osd_219 62.60% 102.672GiB / 377.8GiB
177fb403b141 ceph_osd_219 64.20% 103.211GiB / 377.8GiB
...
177fb403b141 ceph_osd_219 127.42% 148.536GiB / 377.8GiB
177fb403b141 ceph_osd_219 127.42% 149.409GiB / 377.8GiB
177fb403b141 ceph_osd_219 127.42% 151.967GiB / 377.8GiB
```

چیزی که برای ما نمایان بود این بود که چند دقیقه پس از استارت شدن OSD، مصرف Memory آن OSD کم کم افزایش پیدا می کرد و این موضوع آن قدر ادامه می یافت که تمام RAM سرور پر شود. در این وضع، زمانی که تمامی RAM سرور اشغال می شود، OOM Kill اتفاق می افتد و OSD Process را terminate می کند.

OOM Kill چیست؟

در سیستم عامل وضعیتی به نام Out Of Memory و فرآیندی به نام Out of Memory Killer برای محافظت کرنل سیستم عامل وجود دارد. هنگامی که مموری به شکل کامل با یک یا چند Process مصرف شود، این خطر وجود خواهد داشت که سیستم عامل به طور کامل Crash کند و سیستم از دسترس خارج شود، کرنل برای محافظت از خود این فرآیند را آغاز می کند و فرآیندی که بیشترین مصرف Memory دارد را Kill خواهد کرد. به طور مشخص، بروز این اتفاق سبب Kill شدن ناگهانی OSD و در نتیجه Flap شدن آن ها و ناپایدار کردن فرآیند این بازیابی می شود. این موضوع کلاستر را وارد یک حلقه ی معیوب می کند و بهبود وضعیت کلاستر را متوقف می کند.

<https://www.kernel.org/doc/gorman/html/understand/understand۰۳۰.html>

در این موقعیت سعی کردیم دو موضوع را بسیار سریع امتحان کنیم. نخستین مورد بررسی پارامتر `osd_memory_target` بود که مقدار رم اختصاص داده شده به OSD ها را در کلاستر تعیین می کرد. در کلاستر این مقدار را برابر با ۴ گیگابایت برای هر OSD تعیین کرده بودیم. با توجه به این که بسیاری از OSD ها مصارفی نزدیک به این عدد داشتند، برای تست، موقت این مقدار را `on the fly` با `injectargs` به مقدار ۸ گیگابایت رساندیم.

دومین مورد، امتحان کردن `memory limit` روی کانتینر OSD ها بود. این موضوع را بسیار سریع با گرفتن `runlike` از چند OSD container برای نمونه و اعمال `hard limit` روی memory آن ها انجام دادیم. اعمال این محدودیت نیز تاثیری در مشکل Memory Leak نداشت، چون با بیشینه شدن مصرف Memory هر Container اتفاق مشابه داخل آن تکرار می شود و OOM_Killer رفتار مشابهی را انجام خواهد داد.

پس از مشخص شدن این خروجی ها، با هم فکری سعی کردیم تا مواردی که به نظرمان به طور مستقیم بر مصرف Memory روی OSD ها تاثیر دارد را شناسایی و سپس اقدامات لازم برای کاهش مصرف Memory آن ها را انجام

دهیم.

نخستین گام ما برای بهینه‌تر کردن مصرف رم OSDها، تغییر در مقدار PG Log بود. هر نوع تغییر در وضعیت PGها و هر نوع transaction log در سطح کلاستر به عنوان PG Log روی OSDها ثبت می‌شود. ثبت این وقایع به Ceph کمک می‌کند تا به هنگام بازیابی با بررسی این لاگ‌ها با سرعت بسیار بالاتری بازیابی کند. اما با توجه به شرایط کلاستر که همواره OSDها در حال flap هستند و mapping مربوط به PGها همواره در حال تغییر است، ما حدس زدیم که احتمالاً حجم بسیار بالایی از رم را PG Logها و ثبت این وقایع استفاده می‌کنند. این موضوع را با استفاده از گرفتن dump_mempool از چند OSD که در لاگ flap برای آن‌ها ثبت شده بود، ارزیابی کردیم:

```
ceph daemon osd.[id] dump_mempools
```

سپس مقدار pg_log_entries را برای این بازه از مقدار ۱۰۰۰۰ به ۵۰۰ کاهش دادیم.

```
# last value 10000  
osd_max_pg_log_entries 500  
  
# last value 3000  
osd_min_pg_log_entries 500
```

در گام بعدی باید مطمئن می‌شدیم که این حجم از PG Logهایی که تا به آن لحظه روی OSDها ثبت شده‌اند با اعمال این تغییر، حتماً سبک‌تر می‌شوند و عملیات PG log trimming روی آن‌ها اعمال می‌شود. برای این کار مقدار threshold مربوط PG log trimming روی هر OSD را به‌طور دقیق برابر با مقدار PG log entries قرار دادیم:

```
# last value 10000  
osd_pg_log_trim_max: 500  
# last value 100  
osd_pg_log_trim_min: 500
```

پس از اعمال این تغییرات روی تمامی OSDها، انتظار داشتیم تا فرآیند PG log trimming روی OSDها آغاز شود. پس از کمی انتظار و ارزیابی دقیق وضعیت چند OSD، برخلاف انتظار ما هیچ تغییری روی PG Logها اتفاق نیفتاد و هیچ فرآیند trimming روی هیچ OSDی شروع نشد. کمی بیش تر بررسی کردیم و متوجه شدیم با توجه به وضعیت کلاستر و مقدار درخور توجه PGهای غیر active/clean، هیچ کدام از پارامترهای PG log trim و PG log trim در این موقعیت روی کلاستر اعمال نمی شوند.

در این موقعیت با توافق داخلی و بررسی جوانب مختلف تصمیم گرفتیم تا PG Log تمامی OSDهای کلاستر (بیش از صدها OSD) را به شکل offline و دستی trim کنیم.

برای این کار باید بسیار محتاط عمل می کردیم؛ سرور به سرور و OSD به OSD جلو می رفتیم تا کمترین فشار به کلاستر، آن هم در این شرایط، وارد شود. برای اطمینان از این موضوع باید تمامی تمهیدات لازم برای جلوگیری از بازیابی، جابه جایی PG و هر پردازش اضافی روی کلاستر را متوقف می کردیم. مطمئن شدیم تمامی فلگ های زیر در این بازه حتمن روی کلاستر اعمال شده اند:

```
noout,norecover,norebalance,noscrub,nodeep-scrub
```

سپس اسکریپتی نوشتیم تا به ترتیب با iterate روی تک تک سرورها و OSDها، این فرآیند را به طور manual روی آن ها و PGهای آن ها اعمال کند. در قلب این اسکریپت دو عمل مهم انجام می شد. گرفتن فهرست PGهای قرار گرفته روی OSD مقصد و انجام فرآیند PG log trim روی آن PGها.

```
# get pgs from osd
```

```
ceph-objectstore-tool --op list-pgs --data-path [osd-path]
```

```
# trim pg log of specific pgid
```

```
ceph-objectstore-tool --data-path [osd-path] --pgid [pgid] --op trim-pg-log
```

با این که این فرآیند تمام خودکار بود و به کمک اسکریپت انجام می شد، اما این فرآیند زمان بسیاری از ما گرفت. برخی OSDها بسیار سریع بین یک تا دو دقیقه ولی برخی OSDها تا ۳۰ دقیقه فرآیند PG log trim شان طول می کشید.

چون احتمال می‌دادیم این فرآیند بین ۱۲ تا ۲۴ ساعت طول بکشد، اجازه دادیم این فرآیند به شکل جداگانه انجام شود و ما به طور موازی هم‌چنان به بررسی دقیق‌تر مشکل و موارد دیگر بپردازیم.

جلوگیری از OOM Kill شدن OSDها

در این مدت متوجه شدیم سه OSD مشکل جدی پیدا کرده‌اند و استارت نمی‌شوند. با بررسی اولیه لاگ‌های آن‌ها، متوجه شدیم که rocksdb آن‌ها corrupt شده است، با خطای Compaction error: Corruption: block checksum mismatch مواجه می‌شوند و امکان initialize اولیه را ندارند. نمونه ای از این خطا به شکل زیر است:

```
-8> 2021-04-01 21:21:05.177415 7fdb7ec4d700 3 rocksdb: [/build/ceph-m3XNYa/ceph-12.2.13/src/rocksdb/db/db_impl_compaction_flush.cc:1591] Compaction error: Corruption: block checksum mismatch
-7> 2021-04-01 21:21:05.177472 7fdb7ec4d700 4 rocksdb: (Original Log Time 2021/04/01-21:21:05.177375) [/build/ceph-m3XNYa/ceph-12.2.13/src/rocksdb/db/compaction_job.cc:621] [default] compacted to: base level 1 max bytes base 268435456 files[36 2 0 0 0 0] max score 0.00, MB/sec: 306.1 rd, 152.0 wr, level 1, files in(36, 2) out(1) MB in(44.0, 85.7) out(64.4), read-write-amplify(4.4) write-amplify(1.5) Corruption: block checksum mismatch, records in: 485190, records dropped: 693

-6> 2021-04-01 21:21:05.177477 7fdb7ec4d700 4 rocksdb: (Original Log Time 2021/04/01-21:21:05.177405) EVENT_LOG_v1 {(time_micros): 1617295865177390, (job): 3, (event): ((compaction_finished)), (compaction_time_micros): 444273, (output_level): 1, (num_output_files): 1, (total_output_size): 67522337, (num_input_records): 357972, (num_output_records): 357279, (num_subcompactions): 1, (num_single_delete_mismatches): 0, (num_single_delete_fallthrough): 0, (lsm_state): [36, 2, 0, 0, 0, 0, 0]}
-5> 2021-04-01 21:21:05.177480 7fdb7ec4d700 2 rocksdb: [/build/ceph-m3XNYa/ceph-12.2.13/src/rocksdb/db/db_impl_compaction_flush.cc:1275] Waiting after background compaction error: Corruption: block checksum mismatch, Accumulated background error counts: 1
```

```
-4> 2021-04-01 21:21:05.177524 7fdb89311f80 -1 rocksdb: submit_transaction error: Corruption: block
checksum mismatch code = 2 Rocksdb transaction:
Put( Prefix = _ key = (SER_0000000000045117_USER_)0x00303030)0886363.00000000000000189910)
Value size = 173)
Put( Prefix = _ key = (SER_0000000000045117_USER_)0x005f6661)stinfo) Value size = 186)
```

عمل force termination که سیستم عامل برای فرآیند OSD ها به دلیل پر شدن حافظه ایجاد می کرد، موجب آسیب زدن به rocksdb های مربوط به OSD ها می شد. برای جلوگیری از آسیب دیدگی OSD های بیش تر، تصمیم گرفتیم با نوشتن یک اسکریپت ساده که از اجرای پیوسته آن به کمک Monit یا هر Daemon مشابه بشود اطمینان پیدا کرد، وضعیت Memory را به شکل پیوسته روی OSD Server ها را چک کنیم، و اگر از یک بیشینه ای افزایش پیدا کرد، Container مرتبط با OSD دچار مشکل شده را Restart کند. مهم ترین تفاوت این restart دستی این است که پردازش OSD به شکل graceful stop می شد که از تخریب ساختار OSD و محتوای آن جلوگیری می کرد.

```
#!/bin/bash

### Check available memory
free_mem=$(free -g |grep Mem |awk {(print $7)})

### Restart the top osd with memory consumption
if [[ $free_mem -lt 50 ]];then
### Check if any restart process is already running
process_count=$(ps aux |grep «docker restart» |grep -v «grep» |wc -l)

if [[ $process_count < 1 ]];then
```

```

osd_number=$(ps aux --sort -rss |head -n 10 |grep osd |awk -F (ceph-) {(print $3)} |cut -d / -f1 |head -n
1)
sudo docker restart ceph_osd_${osd_number}
else
exit 0
fi
fi

```

افزایش سرعت عملیات Trim روی Snapshotها

درخواست‌های Trim برای Snapshotهای PGها در یک صف به نام snap trim queue قرار می‌گیرند، کلاستر در وضعیتی قرار داشت که صف snap trim queue بسیار شلوغ بود و نیاز داشتیم تا هر PG که در وضعیت Clean قرار می‌گیرد بسیار سریع پردازش شود و از صف خارج شود. ما سرعت این فرآیند را با افزایش اولویت و افزایش هم‌زمانی بهبود دادیم.

```

# default 5
osd_snap_trim_priority 25

# default 2
osd_max_trimming_pgs 4

# default 4
osd_pg_max_concurrent_snap_trims 8

```

متغیرهای مربوط به timeout فرآیندهای بازیابی و Suicide را افزایش دادیم:

```

osd_recovery_thread_suicide_timeout 900
osd_recovery_thread_timeout 1200

```

بررسی و رفع Bottleneckها

تمام نودهای کلاستر ذخیره‌سازی، تمام OSDها و در گام بعدی PGها مورد بررسی دقیق قرار گرفت. یکی از نودها به دلیل داشتن IRQ بالا به شکل کامل از مدار خارج شد. سپس گام به گام شروع به از مدار خارج کردن OSDهایی کردیم که Latency بالاتر نسبت به میانگین کلاستر داشتند.

افزایش فشار تدریجی روی کلاستر

از طریق افزایش گام به گام سه متغیر مهم `max_active`، `max_backfill`، هم‌چنین اولویت‌دهی به فرآیند بازیابی از طریق متغیر `recovery_op_priority` فشار روی کلاستر را افزایش دادیم.

- نکته: در نظر داشته باشید که این تغییرات به دلیل شرایط کلاستر و افزایش سرعت بازگشت به حالت استفاده است و برای کلاستر در حالت عادی توصیه نمی‌شود.

```
# last osd_max_backfill 1
osd_max_backfill 50

# last osd_recovery_max_active 1
osd_recovery_max_active 12

# last osd_recovery_op_priority 1
osd_recovery_op_priority 63
```

متغیرهای sysctl

ابر آروان برای کلاستر ذخیره‌سازی خود از نسخه‌ی `Lowlatency` کرنل استفاده می‌کند. با این وجود از تنظیم سراسری برخی از پارامترهای کرنل برای قرار گرفتن در حالت `Lowlatency` باید اطمینان پیدا کرد. برای نمونه، در فرآیند بازیابی، تعداد بالایی کانکشن TCP بین سرورها برقرار و بسته می‌شود. در این فرآیند تعداد بسیار بالایی کانکشن در وضعیت `TIME_WAIT` قرار می‌گیرد و سبب می‌شود سیستم در وضعیتی قرار گیرد که کانکشن جدیدی نتواند باز کند.

تنظیمات مربوط به TCP را در حالت زیر قرار دادیم:

```
net.ipv4.tcp_low_latency=1
net.ipv4.tcp_fastopen=1
net.ipv4.tcp_sack = 1
net.ipv4.tcp_max_tw_buckets = 500000
net.ipv4.tcp_tw_reuse = 1
```

همچنین مهم است متغیرهای Network Buffers و Connections در حالت بهینه قرار بگیرند:

```
net.core.netdev_max_backlog
net.core.somaxconn
net.core.rmem_max
net.core.wmem_max
```

مقدار vm.min_free_kbytes را هم از قبل، برابر با یک گیگابایت قرار داده بودیم تا کرنل همیشه یک گیگابایت فضای آزاد Memory برای سیستم نگه دارد.

```
vm.min_free_kbytes = 1048576
```

اطمینان از خاموش بودن Connection Tracking

برای درگیری کمتر networking stack سرورها، مطمئن شدیم connection tracking برای ارتباط بین سرورهای استوریج غیرفعال است.

```
$ iptables -t raw -I OUTPUT -o [interface] -j NOTRACK
$ iptables -t raw -I PREROUTING -i [interface] -j NOTRACK
```

وصله‌ی کد Ceph برای حل مشکل مدیریت مموری

کلاستر ذخیره‌سازی در دیتاسنتر IR-THR-AT1 از نسخه‌ی 12.2.13-ceph استفاده می‌کند، با مشاهده‌ی رفتاری شبیه به مموری لیک، ایشوترکر ceph به‌دقت مورد بررسی قرار گرفت، بهبودهای مرتبط به Memory Leak در نسخه‌های دیگر مورد بررسی قرار گرفت. یکی از مشکلات گزارش از یک اشکال مرتبط به memory pool برنامه در مشکل شماره ۴۶۰۲۷ بود:

<https://tracker.ceph.com/issues/46027>

bufferlist c_str() sometimes clears assignment to mempool

Sometimes c_str() needs to rebuild underlying buffer::raw.

It that case original assignment to mempool is lost.

- این تغییر روی نسخه‌ی 12.2.13 انتقال پیدا کرد، اما تاثیر مهمی روی کلاستر نداشت. سه نشانه‌ی مهم سبب شد، روشن شود که مشکل پیش‌آمده مربوط به memory fragmentation است:
- رفتاری که در مورد مموری دیده می‌شد، نشان می‌داد که کرنل امکان آزادسازی مموری را ندارد، در حالی‌که خود برنامه (کانتینرهای OSDها) هیچ استفاده‌ای از فضای مموری اشغال شده نداشتند.
- به هنگام رخ دادن مموری فرگمنتیشن، allocation زمان‌بر خواهد شد و برنامه کند می‌شود. کند شدن ceph و مشکلی که در ارتباط با OSDها دیده می‌شد تاییدکننده‌ی اختلال در allocation بود.
- در فرآیند بازیابی، تعداد بالایی allocation کوچک نیاز خواهد بود. در نتیجه در وضعیت ویژه‌ی کلاستر، سیستم به‌شدت مستعد memory fragmentation بود.
- در نسخه‌های بعدی (ماژور آپدیت‌ها که در شرایط DR امکان مهاجرت به آن وجود نداشت، برای جلوگیری از memory fragmentation تغییرات مهمی داده شد، از جمله می‌توان به تغییر زیر اشاره کرد:

<https://github.com/ceph/ceph/pull/25077>

common: drop append_buffer from bufferlist. Use simple carriage instead #25077

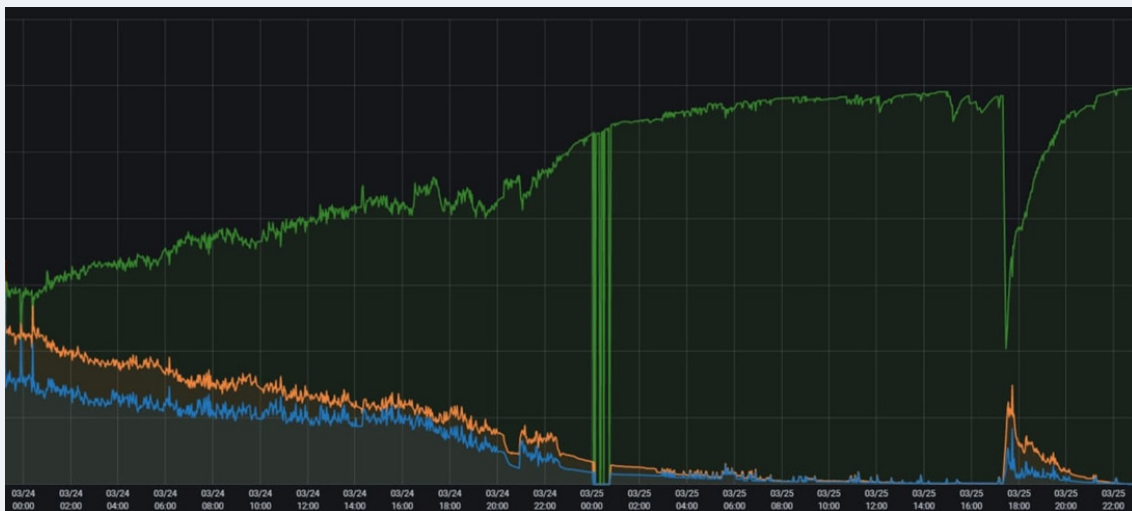
در اقدامات بعدی تلاش شد، تمام کامیت‌های مرتبط به موضوع در نسخه‌ی ۱۶ در نسخه‌ی ۱۲ سازگار و ارایه شود.

حرکت کلاستر به سمت بهبود

با مجموع اقدامات انجام شده، کلاستر در وضعیت مناسب‌تری قرار گرفت، تیم فنی تصمیم گرفت با تنظیم مجدد Flagها کلاستر را در وضعیت Recover قرار دهد. از ساعت ۱۸:۰۰ روز سه‌شنبه ۳ فروردین ماه وضعیت کلاستر به سمت بهبود حرکت کرد.

در این نمودار رنگ سبز افزایش Placement Group های Clean و رنگ های نارنجی و آبی به ترتیب کاهش Placement Group های Degraded و Undersized را نشان می‌دهد و به معنای حرکت کلاستر به سمت پایداری است. حدود ۴۸ ساعت زمان برد، تا نزدیک به ۱۰۰ درصد از Placement Group ها در حالت Clean قرار بگیرند:

Ceph Status (22 March 13:39)	Ceph Status (25 march 23:30)	Ceph Status (26 march 04:00)
Object misplaced (7.594%)	Object misplaced (0.626%)	Object misplaced (0%)
Object unfound (0.000%)	Object unfound (0.000%)	Object unfound (0%)
Object degraded (5.870%)	Object degraded (0.2221%)	Object degraded (0%)
Snap trim queue (0.09%)	Snap trim queue (0.001%)	Snap trim queue (0%)
Recovery: 9.91MiB/s (79 mbps)	Recovery: 3.95GiB/s (31.6 gbps) Recovery Peak ~ 30GiB/s (240 gbps)	Recovery: 0

در طول این مسیر براساس وضعیت تمام سرورها و OSDها چندبار فرآیند ریکاوری شدن متوقف و دوباره از سر گرفته شد. همچنین برخی از OSDها از مدار خارج شدند، برخی کاهش یا افزایش وزن دهی شدند، خطاهای برخی از OSDها برطرف و همچنین با انتقال داده‌های برخی از Placement Groupها به سایر بخش‌ها، PG دارای اشکال حذف شدند.

از بامداد روز جمعه وضعیت کلاستر به شکل طبیعی خود برگشت و امکان دسترسی Read/Write پرسرعت ابرکها روی کلاستر ذخیره‌سازی فراهم شد.

گزارش کالبدشکافی (Forensics)
از حمله به زیرساخت رایانش ابری
دیتاسنتر IR-THR-AT1

تاریخ حمله: ۲۶ اسفند ۱۳۹۹

سطح تاثیر: ۲۵۰۰ مشترک، ۷۰۰۰ ابرک (سرور ابری)

خلاصه‌ی حمله: حمله‌ی سایبری به منظور تخریب و حذف اطلاعات مشتریان در دیتاسنتر IR-THR-AT1 که منجر به از دسترس خارج شدن سرویس‌های ۲۵۰۰ مشترک شد. پس از این حمله، بیش از ۹۷ درصد از اطلاعات حذف شده به طور کامل بازیابی شد، اما این ۳ درصد اطلاعات حذف شده، باعث آسیب به حدود ۹ درصد از کل ابرک‌ها شدند.

شرح حادثه

۲۶ اسفند ۱۳۹۹ یک حمله‌ی سایبری به زیرساخت ابر آروان در یکی از سه دیتاسنتر محصول رایانش ابری یعنی دیتاسنتر IR-THR-AT1 انجام شد. دقایقی پس از اعلام حادثه، تیم امنیت آروان تحلیل و کالبدشکافی این حملات را آغاز کردند.

برخی از سیستم‌ها به شکل آنلاین و فقط با قطع کامل از شبکه و برخی از سیستم‌ها پس از خاموش شدن در اختیار این تیم قرار گرفتند. هم‌چنین دسترسی به تمام لاگ‌ها و گزارش‌های سیستم‌های مانیتورینگ و ثبت وقایع تمام تجهیزات و شبکه در اختیار تیم کالبدشکافی قرار گرفت.

در هیچ‌کدام از این سیستم‌ها مطلقن هیچ داده‌ای از مشتریان وجود نداشته است.

علاوه بر تیم ابر آروان که مدیریت این فرآیند را آغاز کردند، مشاوران و همکاران ما از شرکت‌های رها، راوین و پادویش در بخش‌های مختلف این آنالیز در کنار ما بودند تا بتوانیم با بالاترین دقت این مراحل را به اتمام برسانیم و نتایج آن را منتشر کنیم.

با جمع‌آوری شواهد و بررسی زوایای مختلف، تیم بررسی به یک سناریوی نهایی به عنوان قوی‌ترین احتمال نفوذ دست یافت.

به طور کلی، در بیش تر سناریوهای نفوذ، ترکیبی از چند عامل آسیب^{۱۰} سبب بروز مشکل نهایی می شود، می توان این آسیب ها رو به گروه های زیر تقسیم بندی کرد:

- اشکال در طراحی یا اجرای سیاست های امنیتی (تنظیم ضعیف امنیتی، پیکربندی نادرست و...)
- بهره کشی^{۱۱} از سرویس ها از طریق یک یا چند آسیب پذیری منتشر شده یا منتشر نشده^{۱۲}
- استفاده از ضعف ها (آسیب پذیری های) منطقی

با توجه به این که در بررسی یک حمله ی چند بعدی و پیچیده، تمام شواهد در دسترس تیم کالبدشکافی نیست، بخشی از سناریو براساس گمانه زنی های معقول پیش می رود؛ در نتیجه، ممکن است توانایی تیم هکری چندان قدرت مند ارزیابی نشود یا برعکس بخش هایی از مهارت های تیم هکری در طراحی و اجرای حملات بیش از آن چه هست، ارزیابی شود.

در روزهای آینده ممکن است تیم امنیتی آروان در بررسی های خود به سرخ های تازه ای برسند یا تیم های هکری ادعاهای جدیدی را در فضای عمومی اینترنت مطرح کنند. در این موقعیت، ابر آروان با بررسی سرخ های جدید اقدامات ثانویه ی خود را انجام خواهد داد و نسبت به تکمیل گزارش خود اقدام خواهد کرد.

هم چنین ممکن است مانند همیشه متخصصانی آسیب پذیری های دیگری، مرتبط یا نامرتب با حادثه ی پیش آمده را کشف کنند، که از ایشان دعوت می کنیم به صفحه ی باگ بانتهی ابر آروان^{۱۳} که پس از این حادثه، مبلغ جوایز آن نیز دو برابر شده است، مراجعه و گزارش های شان را ثبت کنند. ابر آروان بلافاصله گزارش های امنیتی دریافتی را بررسی و با معتبر بودن، جوایز مرتبط به سطح آسیب پذیری گزارش شده را پرداخت و با نام فرد گزارش دهنده، مشکل امنیتی را در صفحه ی باگ بانتهی خود منتشر خواهد کرد.

---

۱۰. Vulnerability Chain

۱۱. Exploit

۱۲. Zero Day

۱۳. <https://www.arvancloud.com/fa/landing/bug-bounty>

دامنه‌ی حمله

همان‌طور که گفته شده، حمله محدود به یکی از محصولات ابر آروان (زیرساخت رایانش ابری) واقع در دیتاسنتر IR-THR-AT1 بوده است. زیرساخت رایانش ابری به‌طور کلی دارای سه نتورک مستقل شامل موارد زیر است:

- شبکه‌ی ارتباطی اصلی برای استفاده شبکه‌ی داخلی ابرکها و شبکه‌ی اتصال به اینترنت
- شبکه‌ی مربوط به ذخیره‌سازی (برای اتصال ابرکها به بلاک استورج)
- شبکه‌ی مدیریت (به‌شکل out of band)

در این حمله، دامنه‌ی حضور هکرها از طریق شبکه‌ی مدیریت بوده است. ابر آروان در طراحی‌های خود در دیتاسنترها و محصولات مختلف براساس اصول امنیتی، شبکه‌ی مدیریت خود را مستقل از سایر شبکه‌ها (out of band) طراحی کرده است. اما در هر حال امکان دسترسی از راه دور به این شبکه وجود داشته است. ابر آروان پس از این واقعه، با سخت‌گیرانه‌تر کردن فرآیندهای دسترسی و افزایش لایه‌های امنیتی، سطح امنیتی دسترسی به شبکه مدیریتی را افزایش چشم‌گیری داده است.

دسترسی و انجام عملیات تخریب

اتصال هکرها ابتدا به شبکه‌ی مدیریتی و درنهایت آسیب‌رساندن به زیرساخت‌ها از طریق دسترسی‌های تعریف شده در آن لایه بوده است. هکرها توانسته‌اند با نفوذ و سواستفاده از کلیدهای مجاز همکاران ابر آروان (کلیدهایی با سطح دسترسی پایین که مجوز اتصال به Virtual Private Network و از طریق آن برقراری ارتباط با شبکه‌ی مدیریتی را صادر می‌کرده است)، با از طریق عبور از نقطه‌ی رابطی که قابلیت اتصال به شبکه‌ی مدیریت را فراهم می‌کرده است، به این شبکه دسترسی پیدا کنند و با اسکن کامل شبکه، طراحی حمله‌ی خود را انجام دهند.

تیم CDN و سامانه‌ی امنیت ابری آروان برای اتصال به شبکه و سرورها، از کلید سخت‌افزاری با قابلیت جلوگیری از Exploit یا Proxy شدن کلید استفاده می‌کنند. پس از این حملات، استفاده از این کلید برای تمام تیم‌های فنی و پشتیبانی آروان اجباری شد. علاوه بر آن اصلاحات مورد نیاز روی شبکه‌ی مدیریتی نیز انجام شد.

نفوذگر پس از این مرحله با اسکن کامل شبکه توانسته از حداقل یک آسیب‌پذیری بالقوه سواستفاده کند. سویچ‌هایی که به شکل VPC تنظیم شده بودند دارای سیستم‌عامل NX-OS بودند، این سیستم‌عامل‌ها در برخی نسخه‌های خود دارای آسیب‌پذیری CVE-2019-1962 هستند، نفوذگر با بهره‌کشی از این آسیب‌پذیری‌ها، توانسته باعث ایجاد اختلال در فرآیند این سویچ‌ها و در نتیجه‌ی آن از دسترس خارج شدن بخش مهمی از شبکه بشود.

ابر آروان در طراحی و اجرای دیتاسنترهای جدید خود لایه‌ی شبکه و سیستم‌عامل‌های آن لایه را به طور کامل ارتقا داده است و از آخرین نسل تجهیزات سیسکو استفاده می‌کند. ارتقای شبکه و تجهیزات دیتاسنتر IR-THR-AT1 نیز پس از حمله، با اولویت در دستور کار قرار گرفت و هم‌زمان با انجام سایر فرآیندهای بازیابی، تمام سویچ‌های فعلی با آخرین نسل از سویچ‌های Nexus جایگزین شدند.

بخش دوم حمله، آسیب رساندن به تجهیزات پردازشی و ذخیره‌سازی از طریق iLO بوده است. به طور کلی آسیب‌پذیری متعددی روی پورت‌های iLO وجود دارد، هم‌چنین روش‌های احراز هویت ساده‌ای برای اتصال استفاده می‌شود. به همین دلیل معمولن تلاش می‌شود دسترسی به این پورت‌ها (همانند طراحی انجام شده در شبکه‌ی آروان) همیشه از طریق شبکه‌ی OOB انجام شود. هکرها در این بخش و پس از اتصال به شبکه OOB و از طریق اتصال به iLO توانسته‌اند با تخریب تنظیمات RAID و حذف کامل Partition Tables، سبب حذف اطلاعات برخی از سرورهای ذخیره‌سازی، هم‌چنین آسیب زدن به برخی سرورهای پردازشی شوند. با این اتفاق در حدود ۱۰۰ ترابایت از اطلاعات سرورهای پردازشی حذف شد.

همان‌طور که پیش از این در گزارش اولیه نیز بیان شد، هکرها امکان دسترسی خواندن (Read) روی اطلاعات کلاستر ذخیره‌سازی را نداشتند و تخریب تنها از طریق حذف Partition Table‌ها انجام شده و در نتیجه هیچ‌گونه نشت اطلاعات در این بخش انجام نشده است.

اقدامات موازی هکر(ها) برای ایجاد ازدحام در لایه‌ی شبکه

با اسکن Range هر سرویس‌دهنده‌ی ابری در جهان، از میان هزاران سرور ابری ایجاد شده از سوی مشتریان، حتمن با تعدادی سرور مواجه خواهید شد که یا به دلیل عدم اهمیت (سرورهایی که معمولن برای تست یا به شکل موقت ایجاد می‌شوند) یا به دلیل رعایت نکردن اصول امنیتی، به راحتی از اینترنت نفوذپذیر هستند. این‌گونه نفوذها معمولن از طریق آسیب‌پذیری‌های پیش‌فرض، استفاده از رمزعبورهای ساده برای کاربران پیش‌فرض، یا عدم رعایت اصول امنیتی در احراز هویت پایگاه داده رخ می‌دهد. هکرها از طریق آلوده کردن تعدادی از ابرک‌های آسیب‌پذیر برخی مشتریان میزبانی شده (زامبی کردن) در دیتاسنتر IR-THR-AT1 هم‌زمان با حمله، شروع به ارسال پکت‌های Broadcast (به نشانی 255.255.255.255) کردند. انجام حمله‌ی TCP Flood و UDP Flood هم‌زمان با حمله‌ی اصلی با هدف ایجاد کندی، افزایش تعداد لاگ‌ها و تمرکززدایی انجام شده است.

اقدامات ابر آروان در مواجهه به حمله

با آغاز حمله، شبکه‌ی مدیریتی به طور کامل قطع شد تا از نفوذ و تخریب بیش‌تر جلوگیری شود. هم‌چنین اینترنت دیتاسنتر نیز به طور کامل قطع شد تا اطمینان پیدا کنیم که هیچ‌گونه اتصال ریموت یا یک اتصال معکوس (Connect Back) به دیتاسنتر برقرار نیست و تنها اعضای تیم که به شکل حضوری در محل حضور دارند امکان دسترسی پیدا می‌کنند. در لحظه‌ی بروز حادثه، دو نفر از همکاران ابر آروان در دیتاسنتر حضور داشتند، بلافاصله دو تیم دیگر از همکاران به محل دیتاسنتر اعزام شدند و یک سکوی آنلاین برای مدیریت حادثه ایجاد شد. سکویی که در تا ۵ روز پس از حمله، بی‌وقفه و به شکل شبانه‌روزی ادامه داشت. در مجموع تا پایان بحران، ۷۶۸ نفر-ساعت بدون وقفه مشغول کار در دیتاسنتر بوده‌اند.

همان‌طور که پیش‌تر هم گفته شد، در نخستین اقدام چهار تیم مختلف تشکیل شد تا به موازات یک‌دیگر موضوعات را پی‌گیری کنند:

- **تیم یک:** مسوول مراقبت از دیتاستر IR-THR-MN1 برای پیش‌گیری از اتفاق مشابه
- **تیم دو:** کار متمرکز روی استورج دیتاستر IR-THR-AT1 برای برگرداندن ۱۰۰ ترابایت اطلاعات و پایدارسازی کلاستر ذخیره‌سازی
- **تیم سه:** کار متمرکز روی کل زیرساخت رایانش ابری در IR-THR-AT1 تا به محض رفع اشکال فضای ذخیره‌سازی، سرویس دوباره به مدار برگردد.
- **تیم چهار:** مسوول کالبدشکافی (Forensics) و ایمن‌سازی (Hardening)

برخی از مهم‌ترین اقدامات امنیتی برای ارتقای ایمن‌سازی

- بازنگری و ارتقای امنیتی شبکه‌ی مدیریتی (OOB)
- سرعت بخشیدن به فرآیند ارتقای تجهیزات شبکه و ارتقای نسل تجهیزات
- بازنگری و سخت‌گیرانه‌تر کردن تنظیمات دیواره آتش (Firewall)
- ارتقای visibility و سیستم‌های اخطاردهی امنیتی
- تغییر تمام رمزهای عبور در تمام لایه‌ها، باطل کردن تمام کلیدها و ایجاد پروتکل‌های سخت‌گیرانه‌تر برای استفاده از کلیدهای سخت‌افزاری
- افزایش سخت‌گیری بیش‌تر در لایه‌بندی سطح دسترسی
- بازنگری و مرور تنظیمات ایمن‌سازی (Hardening) روی تمام سرورها و تجهیزات شبکه
- استقرار تیم تست نفوذ (Red Team) بیرونی به موازات تیم تست نفوذ ابر آروان برای کشف آسیب‌پذیری‌های احتمالی
- افزایش جوایز مسابقه‌ی باگ‌بانتی به‌دو برابر و استقرار هم‌زمان آن روی سکوی باگ‌بانتی راورو

چه آموختیم؟

ابر آروان یک زیرساخت یکپارچه‌ی ابری است، یکی از محصولات ما، «امنیت ابری» برای جلوگیری از حملات DDoS و حملات مرسوم وب است، محصولی که اگرچه حوزه فعالیت آن با حمله‌ی انجام شده کاملن متفاوت است، همواره از بسیاری از حملات سایبری به بزرگ‌ترین کسب‌وکارهای کشور جلوگیری کرده است. با وجود این نکات، ما نیز با حادثه‌ای امنیتی مواجه شدیم تا نشان دهد اگرچه هیچ‌وقت امنیت ۱۰۰ درصدی وجود ندارد، اما باید به شکل پیوسته امنیت را چون همیشه در صدر اولویت‌های سازمان نگاه داریم و تدابیری را اتخاذ کنیم تا سطح امنیت در تمامی بخش‌ها بیش از پیش تقویت شود.

ابر آروان با داشتن پروتکل‌های سخت‌گیرانه‌ی امنیتی، تیم امنیت داخلی، استفاده از مشاوران و شرکت‌های بیرونی، برگزاری جوایز باگ‌بانتی و انجام دوره‌های تست نفوذ باز هم برای ارتقای امنیت خود به اقدامات مهمی نیاز دارد و در این مسیر گام‌های بلندی طی خواهد کرد.

هم‌چنین تمرین و تمرکز روی پروتکل‌های واکنش به وقایع (Incident Response) می‌تواند کمک کند به هنگام بروز حوادث مشابه از شدت آن کاسته و واکنش‌های دقیق‌تر و چابک‌تری به آن نشان داده شود. از آن گذشته ابر آروان خود را موظف می‌داند با ترویج و فرهنگ‌سازی استفاده از معماری‌های ابرزی را به کاربران خود توصیه کند، تا طراحی زیرساخت‌های خود را به سمت معماری‌های توزیع شده و پایدارتر سوق دهند.

قطعن برطرف کردن و رفع مشکلات امنیتی کاری سخت و پیچیده است، اما برطرف کردن نگرانی‌های امنیتی کاربران مان کاری بسیار سخت‌تر و پیچیده‌تر خواهد بود. ما خودمان را موظف می‌دانیم علاوه بر انجام اقدامات گسترده، با گزارش دقیق و شفاف آن، مشترکان و شرکای تجاری خود را از این اقدامات آگاه کنیم.

اقدامات پیش‌گیرانه
و رو به آینده‌ی ابر آروان

ابر آروان با تجربه‌ی اتفاق پیش آمده و سطح آسیب‌پذیری مشتریان، مجموعه اقداماتی را در حوزه‌های «محصول»، «اقدامات و فرآیندهای امنیتی» و «جبران خدمت»، طراحی و اجرا خواهد کرد. در ادامه به توضیح هر یک از حوزه‌ها می‌پردازیم.

محصول

ابر آروان با ایجاد یک Region بزرگ و پایدار به اسم «تهران بزرگ»، چهار Availability Zone این منطقه را به یک‌دیگر متصل خواهد کرد. ما در منطقه غرب تهران، در منطقه شرق تهران، هم‌چنین دو Availability Zone تهران مرکزی را به یک‌دیگر متصل خواهیم کرد. هم‌چنین دیتاسنترهایی در تبریز و اصفهان افتتاح خواهیم کرد. به‌علاوه، امکاناتی فراهم خواهیم کرد تا مهاجرت در داخل یک Region و ایجاد کلاسترهای پایدار به‌شکل Multi Availability Zone به آسان‌ترین شکل ممکن انجام شود. هم‌چنین پس از این اقدامات محصول فضای ذخیره‌سازی ابری آروان پایداری در سطح Region خواهد داشت و در منطقه‌ی اصلی (تهران بزرگ) اطلاعات را در بیش‌تر از یک AZ ذخیره خواهد شد.

توسعه‌ی امکان پشتیبان‌گیری خودکار ابرک‌ها، تمرکز روی پایداری و SLA محصولات، هم‌چنین فیچرهای مرتبط با مهاجرت، حفظ و یکپارچگی اطلاعات اولویت خواهند داشت.

هم‌چنین ابر آروان با ایجاد و ارتقای Tier رایگان روی تمام محصولات به‌ویژه فضای ذخیره‌سازی ابری برای پشتیبان‌گیری، و رایگان کردن کامل ترافیک CDN، ارتقای تایر رایگان سامانه‌ی امنیتی ابری تلاش خواهد کرد، به فرهنگ‌سازی در شکل‌گیری معماری‌های ابرزی کمک کند.

اقدامات و فرآیندهای امنیتی

ابر آروان سازوکارهای مربوط به تست نفوذ را ارتقا خواهد داد. فاصله بین تست‌های نفوذ داخلی را کاهش و شرکای بیرونی خود در این زمینه را افزایش می‌دهد. جوایز باگ بانتهی آروان به ۲ برابر افزایش یافته و این موضوع در یک سکوی بیرونی نیز قرار گرفته است؛ این مسیر را با جدیت ادامه خواهیم داد. ابر آروان ارتقا و افزایش سخت‌گیری در سازوکارهای ایمن‌سازی (Hardening)، مدیریت کلیدها، مدیریت سطح دسترسی و... را در دستور کار قرار داده است و ارتقا و افزایش سخت‌گیری‌ها در اجرای سازوکارهای مدیریت بحران، مدیریت ریسک و مدیریت تغییرات را سرعت خواهد بخشید.

جبران خدمت

ابر آروان با تغییر سطوح پشتیبانی، «پشتیبانی پایه» و «تماس تلفنی» را برای بخش بزرگی از مشترکان غیررایگان خود بدون پرداخت هزینه فعال خواهد کرد، در همین رابطه، در تلاش هستیم تا خدمات خود در بخش مشاوره و طراحی راهکارهای ابرزی را توسعه دهیم. هم‌چنین در تلاش‌ایم با مذاکره با شرکتهای معتبر بیمه، نوعی از بیمه‌ی مسوولیت در مواجهه با حملات سایبری و آسیب‌های زیرساخت را در ایران، ایجاد کنیم که هم شرکتهای ارایه‌دهنده‌ی زیرساخت ابری از آن بهره ببرند و هم مشتریان محصولات ابری با پوشش‌های متنوع بتوانند از جبران خسارت در قالب حمایت‌های بیمه‌ای بهره‌مند شوند.

